

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ENERGETİKA NAZİRLİYİNİN TABELİYİNDƏ
ENERJİ MƏSƏLƏLƏRİNİ TƏNZİMLƏMƏ AGENTLİYİ
TƏRƏFİNDƏN 2018-Cİ İLDƏ GÖRÜLMÜŞ İŞLƏRƏ DAİR
HESABAT**

**Fəsil I
ÜMUMİ MÜDDƏALAR**

1. Giriş

- 1.1. Bu Hesabat Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin Nizamnaməsinin 3.1.50-ci, 4.5.3-cü və 4.7.19-cu yarım bəndlərinin, 6.2-ci bəndinin və 7-ci hissəsinin tələbləri qaydasında hazırlanmış, həmin Agentliyə həvalə edilmiş hüquq və vəzifələrin icrası ilə bağlı məlumatları, o cümlədən Agentliyin fəaliyyəti ilə bağlı illik maliyyə hesabatlarını əks etdirir.
- 1.2. Bu Hesabatın məqsədləri üçün aşağıdakı əsas anlayışlardan və qısaltmalardan istifadə olunur:
  - 1.2.1. **NK** – Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti;
  - 1.2.2. **EN** – Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi;
  - 1.2.3. **Agentlik** – Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi;
  - 1.2.4. **ERRA** – Enerji Tənzimləyiciləri Regional Birliyi (Beynəlxalq təşkilat);
  - 1.2.5. **Nizamnamə** - Agentliyin Nizamnaməsi;
  - 1.2.6. **Strateji Yol Xəritəsi** – Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 06 dekabr tarixli, 1138 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”;
  - 1.2.7. **Tədbirlər Planı** – Strateji Yol Xəritəsinin tərkib hissəsi olan Tədbirlər Planı;
  - 1.2.8. **hesabat dövrü** – Agentliyin 2018-ci il ərzindəki fəaliyyət dövrü;
  - 1.2.9. **Müvafiq sahə** – elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahələri.

2. Agentliyin qısa tarixçəsi

- 2.1. Agentlik Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 22 dekabr tarixli, 1750 nömrəli Fərmanı ilə EN tabeliyində yaradılan publik hüquqi şəxsdir. Həmin Fərmanla Agentliyin Nizamnaməsi təsdiq edilmiş, Nizamnamə fondu 1000 (bir min) manat məbləğində müəyyən edilmiş, eyni zamanda Fərmanın 5.4-cü bəndi ilə NK-nə tapşırılmışdır: “*Agentliyin balansına veriləcək dövlət əmlakının bu Fərmanın 5.3-cü bəndinə uyğun olaraq qiymətləndirilməsi başa çatdıqdan sonra Agentliyin nizamnamə fondunun dəqiqləşdirilməsi ilə bağlı təkliflərini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin*”. Bu Fərmanın 3.1.1-ci yarım bəndinə əsasən isə “*nizamnamənin təsdiqi və nizamnamə fondunun miqdarının müəyyən edilməsi*” səlahiyyəti Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə verilmişdir.
- 2.2. Həmin Fərmanın 1-ci bəndinə əsasən Agentliyin “*Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin Dövlət Enerji Nəzarəti İdarəsinin və Dövlət Qaz Nəzarəti*

- İdarəsinin əsasında*” yaradıldığını nəzərə alaraq, Agentlik, yaradıldığı gündən həmin qurumların ləğvi və aktivlərin Agentliyə ötürülməsi ilə bağlı prosesə cəlb edilmiş, nəticədə qeyd olunan idarələrin aktiv və passivləri Agentliyə ötürülmüşdür.
- 2.3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 22 may tarixli 88 nömrəli Fərmanı ilə Nizamnamə fondu 7.914.367,3 (yeddi milyon doqquz yüz on dörd min üç yüz altmış yeddi manat otuz qəpik) manata qədər artırılmışdır.
  - 2.4. Agentliyin fəaliyyəti üçün “Energetika haqqında”, “Elektroenergetika haqqında”, “Qaz təchizatı haqqında” və “Elektrik və istilik stansiyaları haqqında” qanunlara dəyişiklik edilərək Agentliyə müvafiq qurumlar tərəfindən haqq ödənilməsi üçün hüquqi baza yaradılmış, EN tərəfindən həmin haqların ödənilməsi qaydası müəyyən edilmiş, Agentliyin ştat cədvəli və xərclər smetası EN-nin 2018-ci il 1 mart tarixli, 26 nömrəli Əmri ilə təsdiq edilmiş və Agentlik 2018-ci ilin aprel ayından funksional fəaliyyətə başlamışdır.
  - 2.5. Nizamnaməyə uyğun olaraq Agentlik tərəfindən həyata keçirilən nəzarətin prosedurlarını müəyyən etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 16 iyul tarixli, 204 nömrəli Fərmanı ilə “Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası” təsdiq edilmişdir.
  - 2.6. Agentliyin funksionallığını və işinin effektivliyini təmin etmək məqsədi ilə Strateji Yol Xəritəsinə dəyişiklik edilmiş, Agentlik Tədbirlər Planının 3.3.1 – 3.3.3-cü və 3.4.2 – 3.4.4-cü yarımbəndləri üzrə əsas icraçı kimi, bir sıra digər yarımbəndləri üzrə isə digər icraçı kimi qeyd olunmuşdur.
  - 2.7. Agentliyin müxtəlif istiqamətlər üzrə 2018-ci il ərzində gördüyü işlər bu Hesabatın bəndlərində açıqlanmışdır.

Fəsil II

ENERGETİKA SUBYEKTLƏRİ VƏ İSTEHLAKÇILARLA İŞ ÜZRƏ FƏALİYYƏT

3. Elektrik enerjisinin təchizatı sahəsində buraxılış aktlarının verilməsinə dair hesabat

- 3.1. Agentliyin regional bölmələri (filialları) tərəfindən hesabat dövrü ərzində elektrik enerjisi üzrə ümumi gücü 17260,70 kVt və 287121 kVA olmaqla 241 sayda (38 ədədi 0.4 kV-luq şəbəkədən, 203 ədədi isə yüksək gərginlikli şəbəkədən) elektrik qurğuları üçün istismara buraxılış aktı verilmişdir.
- 3.2. Elektrik qurğuları üçün istismara buraxılış aktının verilməsinə dair müraciətlər araşdırılarkən aşağıdakı tipik pozuntu halları aşkar edilmişdir:
  - 3.2.1. texniki şərtlərə əməl olunmaması;
  - 3.2.2. elektrik qurğularının sənədləşməsi zamanı qüsurlara yol verilməsi;
  - 3.2.3. quraşdırma işlərinin texniki şərtə uyğun aparılmaması.
- 3.3. İstismara buraxılış aktlarının verilməsi ilə bağlı müraciətlər araşdırılarkən qüsurların aradan qaldırılması istiqamətində müraciət edənlərə Agentlik tərəfindən ödənişsiz metodiki yardım göstərilmiş, pozuntuların aradan qaldırılmasına köməklik edilmişdir (təfərrüatları bu Hesabatın 1 sayılı Əlavəsində təsbit edilmişdir). Bu da elektrik

qurğularının sıradan çıxmasının qarşısını alınmasına və təhlükəsizliyin təmin edilməsinə xidmət etmişdir.

- 3.4. Elektrik enerjisi sahəsində şəbəkəyə qoşulma proseduru sadələşdirilmiş və 150kVt-a qədər qoşulma elektron müraciət vasitəsilə mümkün olmuşdur. Bu da "Doing Business" hesabatında Azərbaycanın reytinginin əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlməsinə öz müsbət təsirini göstərmişdir.

4. Elektrik enerjisi sahəsində texniki araşdırmalara dair hesabat

- 4.1. Agentliyin regional bölmələri (filialları) tərəfindən hesabat dövrü ərzində büdcədən maliyyələşən istehlakçılarda elektrik qurğularının texniki istismar, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına əməl olunmasının və elektrik enerjisindən istifadənin vəziyyətinin araşdırılması məqsədilə təsdiq olunmuş iş planına uyğun olaraq 786 sayda texniki araşdırma aparılmışdır (təfərrüatları bu Hesabatın 2 sayılı Əlavəsində təsbit edilmişdir).
- 4.2. Həmin araşdırmalar zamanı aşkar edilmiş qüsurların aradan qaldırılması istiqamətində Agentlik tərəfindən ödənişsiz metodiki yardım göstərilmiş, pozuntuların aradan qaldırılmasına köməklik edilmişdir.

5. Elektrik enerjisi təchizatı üçün sayğacların yoxlanmasına dair hesabat

- 5.1. Agentlik tərəfindən "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 7.15-ci bəndinin yerinə yetirilməsi məqsədi ilə hesabat dövrü ərzində müvafiq olaraq "Azərenerji" ASC və "Azərişiq" ASC-nin nümayəndələrinin iştirakı ilə bu Hesabatın 3 sayılı Əlavəsində təsbit edilmiş sayda elektrik sayğacının texniki vəziyyətinə baxış keçirilmiş, cərəyan transformatorlarının sxemləri və əmsalları yoxlanılıb möhürlənmiş, sayğaclar kompüterlə oxunmuş, qüsurlar sənədləşdirilmişdir.
- 5.2. Həmin yoxlamalar zamanı aşkar edilmiş qüsurların aradan qaldırılması istiqamətində Agentlik tərəfindən ödənişsiz metodiki yardım göstərilmiş, pozuntuların aradan qaldırılmasına köməklik edilmişdir.

6. Elektroenergetika sahəsində biliklərin yoxlanmasına dair hesabat

- 6.1. Nizamnaməsinin 3.1.38-ci yarımbəndinə əsasən hesabat dövrü ərzində 125 müəssisədə 597 nəfər olmaqla elektrik təsərrüfatlarına cavabdeh şəxslərin və təhlükəsizlik texnikası üzrə mühəndislərin əməyin mühafizəsi norma və qaydaları, texniki istismar, texniki təhlükəsizlik, yanğın təhlükəsizliyi qaydaları üzrə peşə bilikləri yoxlanmışdır.
- 6.2. Həmin yoxlama nəticəsində biliklərinin artırılması üzrə Agentlik tərəfindən ödənişsiz olaraq təkliflər verilmiş, bu istiqamətdə müvafiq şəxslərə metodiki yardım göstərilmişdir.

7. Elektroenergetika sahəsində mövsümi işlər üzrə hesabat

- 7.1. "Azərişiq" ASC-nin regional enerji təchizatı və satışı idarələri üzrə elektrik şəbəkələrində payız-qış mövsümünə hazırlıqla bağlı görülmüş tədbirlər araşdırılmış, həmin planlarda iş prosesində görülməli olan, payız-qış mövsümünə hazırlıqla

əlaqəsi olmayan işlərin (o cümlədən TM-lərdə 0.4 kV-luq qoruyucuların dəyişdirilməsi, yüklərin fazalar arasında simmetrik bölünməsinin yoxlanılması işləri) plandan çıxarılması, eyni zamanda, payız-qış mövsümü ilə əlaqədar gərginliyin tənzimlənməsi, mühafizə torpaqlanması qurğularının sınaqdan keçirilməsi, rele mühafizə qurğularında sınaq və sazlama işlərinin planda nəzərdə tutulması üzrə tövsiyələr verilmişdir.

- 7.2. Enerjisistemdə elektrik enerjisi və gücü çatışmadıqda istehlakçılara məhdudiyət və birbaşa açılma qrafiklərinin tərtib və tətbiqinə dair normativ sənədlərə uyğun məhdudiyət və birbaşa açılma qrafiklərinin tərtib olunması üzrə tələblər səlahiyyətli quruma bildirilmişdir.

8. Elektrik enerjisi təchizatı üzrə şikayətlərin araşdırılmasına dair hesabat

- 8.1. Hesabat dövrü ərzində elektrik enerjisi təchizatında yol verilən hüquq pozuntularına dair istehlakçılardan və bilavasitə EN-dən Agentliyə daxil olmuş 999 şikayət mahiyyəti üzrə araşdırılmışdır. Həmin araşdırmaların nəticələri EN-ə bildirilmiş, pozuntuların aradan qaldırılması üçün qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tədbirlər görülmüşdür.
- 8.2. Araşdırma zamanı müəyyən edilmişdir ki, həmin şikayətlərin əksəriyyəti aşağıdakı pozuntularla bağlı olmuşdur:
- 8.2.1. xəbərdarlıq edilmədən qanunsuz olaraq elektrik enerjisinin dayandırılması;
  - 8.2.2. gərginliyin normadan aşağı olması;
  - 8.2.3. hesablaşma elektrik sayğaclarının dəyişdirilməsi və quraşdırılması zamanı fiziki şəxslərdən smeta üzrə ödənişin tələb olunması;
  - 8.2.4. enerji təchizatçısı tərəfindən istehlakçıların elektrik enerjisi səfinə görə hesablamaların düzgün aparılmaması;
  - 8.2.5. elektrik sayğacları istehlakçının mülkiyyətində olmayan yerdə quraşdırıldığı halda saygacda baş verən pozuntuya görə istehlakçının ziyanına aktların tərtib edilməsi;
  - 8.2.6. tərtib olunmuş akta görə hesablaşmaların düzgün aparılmaması;
  - 8.2.7. elektrik enerjisinin təchizatında fasilələrin yaranması.
- 8.3. Agentliyə hesabat dövrü ərzində cəmi 72 şikayət ərizəsi üzrə şikayətin əsassız olduğu müəyyən edilmiş, bu barədə şikayətçilər kifayət qədər məlumatlandırılmışlar. Hesabat dövrü ərzində əsaslı şikayətlərlə bağlı tədbirlər nəticəsində məsələ öz həllini tapmış, şikayətçilərdən 32 təşəkkür məktubu daxil olmuşdur (təfərrüatları bu Hesabatın 4 sayılı Əlavəsində təsbit edilmişdir).
- 8.4. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə işə baxma səlahiyyətinin Agentliyə verilməsinə dair EN qarşısında məsələ qaldırılmışdır.

9. Qaz qurğularının istismarına icazə verilməsinə dair hesabat

- 9.1. Agentlik tərəfindən hesabat dövrü ərzində təbii qaz istehlakçılarının təqdim etdikləri 475 sayda razılaşdırılmış layihəyə uyğun olaraq tikintisi başa çatdırılmış sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilmişdir.

- 9.2. Hesabat dövrü ərzində 299 sayda iş üzrə işə istismara icazədən həmin işlər üzrə yol verilmiş nöqsanlara əsasən imtina olunmuş, müraciət edənlərə müvafiq qüsurların aradan qaldırılması üzrə ödənişsiz məsləhətlər verilmiş, metodiki köməklik göstərilmişdir.
- 9.3. Hesabat dövrü ərzində yoxlamalar üzrə büdcədən maliyyələşən müəssisələrdə qazdan səmərəli istifadənin və qaz qurğularının etibarlı istismarının təmin edilməsinin, həmçinin Azərbaycan Respublikasının qanunlarının, "Qazdan istifadə Qaydaları"nın və müvafiq sahəyə dair digər normativ hüquqi aktların tələblərinə əməl olunmasının vəziyyətinin araşdırılması məqsədi ilə hesabat dövrü ərzində 754 obyektə yoxlama keçirilmişdir (təfərrüatları bu Hesabatın 5 sayılı Əlavəsində təsbit olunmuşdur). Həmin yoxlamalar zamanı aşkar olunmuş pozuntulara görə müvafiq aktlar tərtib edilmiş və qüsurların aradan qaldırılması üçün icrası məcburi olan göstərişlər verilmişdir.
- 9.4. Ümumilikdə Agentliyin fəaliyyəti dövründə elektrik enerjisi və qaz təchizatı üçün quraşdırılmış qurğuların istismara buraxılması, habelə yoxlama üsulları sadələşdirilmiş, tələb olunan sənədlərin siyahısı dəqiqləşdirilmiş, təhlil metodları təkmilləşdirilmişdir. Nəticədə hal-hazırda İstismara buraxılma aktları qaydalara müvafiq olaraq 5 iş günü müddətində verilir.

10. Qaz təchizatı sahəsində şikayətlərin araşdırılmasına dair hesabat

- 10.1. Hesabat dövrü ərzində istehlakçılardan və bilavasitə EN-dən Agentliyə daxil olmuş 488 şikayət araşdırılmışdır.
- 10.2. Həmin şikayətlər əsasən aşağıdakı halları əhatə etmişdir:
  - 10.2.1. qaz təzyiqinin normalardan aşağı olması;
  - 10.2.2. qazpaylayıcı tərəfindən müdaxilə ehtimalına görə şəbəkədən çıxarılaq növbədənkənar dövlət yoxlamasına göndərilmiş qaz sayğaclarının texniki vəziyyəti barədə verilmiş laboratoriya rəyinə əsasən əsassız olaraq borcların hesablanması;
  - 10.2.3. qaz xətlərinin çəkilişi və yaxud yerinin dəyişdirilməsi ilə əlaqədar qanun pozuntuları .
- 10.3. Agentliyə hesabat dövrü ərzində cəmi 17 şikayət ərizəsi üzrə şikayətin əsassız olduğu müəyyən edilmiş, bu barədə şikayətçilər kifayət qədər məlumatlandırılmışlar. Daxil olan şikayətlər mövcud qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qaydada baxılmış və aidiyyəti üzrə cavablandırılmışdır. Hesabat dövrü ərzində əsaslı şikayətlərlə bağlı tədbirlər nəticəsində məsələ öz həllini tapmış, şikayətçilərdən 14 təşəkkür məktubu daxil olmuşdur (təfərrüatları bu Hesabatın 6 sayılı Əlavəsində təsbit edilmişdir).

11. Texniki Şuraları fəaliyyətinə dair hesabat

- 11.1. Hesabat dövrü ərzində 1 və 2 sayılı "ASAN Kommunal", Sumqayıt və Gəncə "ASAN Xidmət" mərkəzlərində fəaliyyət göstərən Texniki Şuralara NK-nın 2018-ci il 27 aprel tarixli, 180 nömrəli "Tikinti obyektlərinin enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulmasına görə qoşulma haqqı məbləği"nin təsdiq edilməsi barədə Qərarına uyğun olaraq

ümümüllkdə 1185 müraciət daxil olmuş, onlardan 1133 icra edilmiş, 52 müraciətə isə təqdim olunmuş sənədlərdə uyğunsuzluqlar səbəbindən baxılmamış saxlanılmışdır (təfərrüatları bu Hesabatın 7 sayılı Əlavəsində təsbit olunmuşdur).

11.2. Sifarişçilər tərəfindən “ASAN xidmət” və “ASAN Kommunal” mərkəzlərinə edilmiş müraciətlərlə bağlı yaranmış şikayətlərə Agentlik tərəfindən baxılmış, müvafiq qaydada həll edilərək sahibkarların məmnunluğu təmin edilmişdir.

Fəsil III

STRATEGİYANIN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ VƏ İNNOVASIYALAR ÜZRƏ FƏALİYYƏT

12. Strateji planlaşdırma və innovasiyalar sahəsində aparılmış təhlillərə və hazırlanmış təkliflərə dair hesabat

12.1. Enerjinin istehsalı, ötürülməsi və paylanması sahələrində Agentlik tərəfindən 2018-ci il ərzində aparılmış təhlillər aşağıdakılardır:

12.1.1. Şimal ES-də 400 MVt gücündə II blokun işə qoşulmasının iqtisadi səmərəliliyi hesablanmış, ildə 183 mln. m³ təbii qaza qənaət potensialı müəyyən edilmişdir;

12.1.2. Enerji sisteminin 2017-ci il üzrə yük qrafikləri əsasında axşam pik saatları və gecə minimumları üzrə yüklərin tənzimlənməsi hesabatı aparılmış, 54 mln. m³ təbii qaza qənaət potensialı müəyyən edilmişdir;

12.1.3. “Azərişiq” ASC üzrə maliyyə çətinlikləri ilə bağlı texniki iqtisadi göstəriciləri təhlil edilmişdir;

12.1.4. Bakı İEM üzrə istilik enerjisinin istehsalının səmərəliliyi təhlil edilmişdir;

12.1.5. “Azəristiliktəchizat” ASC-nin qazanxanalarının faktiki göstəriciləri təhlil edilmişdir;

12.1.6. Fərdi “kombi” ilə məhəlli qazanxanan iqtisadi səmərəliyinin hesabatı aparılmışdır.

12.2. Elektrik enerjisinin tariflərinin müəyyən edilməsi ilə bağlı 2018-ci il ərzində Agentlik tərəfindən aşağıdakı araşdırmalar aparılmış, təkliflər hazırlanmışdır:

12.2.1. aşağıdakı istiqamətlər üzrə beynəlxalq təcrübə araşdırılmış, nəticələri üzrə hesabatlar hazırlanmışdır:

12.2.1.1. ikipilləli gecə-gündüz tarifləri;

12.2.1.2. sosial müdafiə mexanizmləri;

12.2.1.3. reaktiv enerji tarifləri;

12.2.1.4. alternativ enerji istehsalının dəstəklənməsi tarifləri (yaşıl tariflər).

12.2.2. Pərakəndə tariflərlə bağlı:

12.2.2.1. icra orqanlarından daxil olmuş məlumatlar öyrənilmiş və onların əsasında təkliflər hazırlanmışdır;

12.2.2.2. energetika subyektlərindən daxil olmuş məlumatlar təhlil edilərək, təkliflərin hazırlanmasında həmin məlumatlardan istifadə edilmişdir.

- 12.3. Agentliyin inkişaf istiqamətlərinin müəyyən edilməsi üçün Agentlik tərəfindən 2018-ci il ərzində aşağıdakı məsələlər üzrə araşdırmalar aparılmış və onların nəticəsində təkliflər verilmişdir:
  - 12.3.1. Azərbaycan Respublikası üçün Enerji Bazarı modeli;
  - 12.3.2. Elektrik enerjisi və təbii qaz tələbatının proqnozlaşdırılması üçün uyğun metodikanın hazırlanması və proqnozun verilməsi;
  - 12.3.3. İSO 9001; İSO 14001; OHSAS 18001 standartlarının tətbiqi;
  - 12.3.4. ERRA-nın Tarif Komitəsi çərçivəsində təcrübə mübadiləsi.
- 12.4. Agentlik tərəfindən Tədbirlər Planı üzrə, ümumilikdə 24 alt tədbiri ilə bağlı strateji araşdırmalar aparılmış və təkliflər hazırlanmışdır.
- 12.5. Həmin Plan üzrə işlərin icrasında Agentliyin təmsil olunduğu işçi qrupların iclaslarında iştirak olunmuş və təkliflər verilmişdir.
- 12.6. "Azərişiq" ASC-nin fəaliyyətində çətinlik yaradan məsələlər üzrə təhlillər aparılaraq təkliflər verilmişdir.
- 12.7. "Azəristiliktəchizat" ASC-nin mərkəzləşdirilmiş istilik təchizatı sisteminin fərdi "kombi" və ya məhəlli qazanxana quraşdırmaqla əvəzlənməsi ilə bağlı araşdırmalar aparılmış, nəticələri üzrə təkliflər hazırlanmışdır.

13. Strateji əməkdaşlığa dair hesabat

- 13.1. Tənzimləmə strategiyasının müəyyən edilməsi məqsədi ilə:
  - 13.1.1. mövcud normativ-hüquqi sənədlərə əsaslanaraq energetika subyektlərindən tələb olunan hesabatlar və məlumatlar dəqiqləşdirilmiş, müvafiq məlumatların əldə olunması üçün tədbirlər görülmüşdür;
  - 13.1.2. ayrı-ayrı ölkələrdə tətbiq edilən tənzimləmə mexanizmləri və üsulları öyrənilmiş, ümumiləşdirilmiş və tətbiqi üzrə təkliflər hazırlanmışdır.
- 13.2. Strateji planlaşdırma və innovasiyalar üzrə qarşılıqlı əməkdaşlığın təmin edilməsi üçün Agentlik tərəfindən 2018-ci il ərzində:
  - 13.2.1. müxtəlif təşkilatların təşkil etdiyi aidyyəti təqdimatlarda, seminarlarda, icaslarda Agentliyin əməkdaşlarının iştirakı təmin olunmuşdur;
  - 13.2.2. digər ölkə və xarici təşkilatları təmsil edən nümayəndələrlə görüşlər keçirilmişdir;
  - 13.2.3. beynəlxalq təşkilatlar və digər ölkələrin tənzimləyiciləri təcrübə mübadiləsi aparılmışdır.
- 13.3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 263 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət informasiya ehtiyatları və sistemlərinin formalaşdırılması, aparılması, inteqrasiyası və arxivləşdirilməsi Qaydaları"nın 2.1-ci bəndinə uyğun olaraq "Kommunal Xidmətlər Vahid İnformasiya Sistemi"nin struktur quruluşunun arxitekturası hazırlanmışdır.
- 13.4. "Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının yeni qanun layihəsinin 52-ci maddəsinə, eləcə də 53-cü maddəsində göstərilən müddətlərə dair təkliflər verilmişdir.

Fəsil IV
ENERJİ KEYFİYYƏTİNİN TƏNZİMLƏNMƏSİ ÜZRƏ FƏALİYYƏT

14. Strateji Yol Xəritəsinin enerji keyfiyyətinin tənzimlənməsi barəsində müddələrinin icrasına dair hesabat

- 14.1. Tədbirlər Planının 3.2.3-ci bəndinin (“Elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətinin izləyən əsas icra göstəricilərinin tətbiq edilməsi”) 2, 3 və 4-cü yarımbəndlərinin icrası məqsədi ilə istehlakçılar, xüsusilə də yük dəyişikliklərinin baş verdiyi sənaye qurğularına malik polad və alüminium istehsalçıları üçün elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətini izləyən əsas icra göstəricilərinin müəyyən edilməsi, əsas icra göstəriciləri tətbiq edilməklə elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətini və itkilərin idarə edilməsini izləyən nəzarət mexanizminin hazırlanması və tətbiq edilməsi istiqamətində EN əməkdaşları ilə birgə Agentlik tərəfindən öz səlahiyyətləri çərçivəsində işlər görülmüşdür.
- 14.2. Sərfiyyatı 1 milyon kVt/saatdan çox olan polad və alüminium istehsalçıları üzrə “Baku Steel Company” MMC-dən və “Azəralüminium” MMC-dən müəyyən məlumatlar əldə olunaraq yük dəyişikliklərinin baş verdiyi sənaye qurğularına malik istehlakçılarda əsas icra göstəricilərinin tətbiq edilməsi üçün metodikanın hazırlanması istiqamətində EN-nə tövsiyələr verilmişdir.
- 14.3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 17 iyul tarixli, 210 nömrəli Fərmanı ilə Tədbirlər Planının 3.3.1 – 3.3.3-cü yarımbəndləri (istehlakda səmərəliliyin yüksəldilməsi üçün optimal mexanizmlərdən istifadə) üzrə əsas icraçı kimi Tarif (Qiymət) Şurasının yerinə Agentlik təyin edilmiş, bu hal nəzərə alınaraq Tarif (Qiymət) Şurasında tələb olunan sənəd və məlumatlar alınmış, təhlil edilmişdir.
- 14.4. Həmin bəndlərin icrası üçün alt işçi qrupu yaradılmış, həmin alt işçi qrupunun iki iclası (2018-ci il 11 sentyabr və 2018-ci il 10 dekabr tarixlərində) baş tutmuş, müvafiq təhlillərin nəticələri qeyd olunan alt işçi qrupunda müzakirə edilmişdir.
- 14.5. Alt işçi qrupunun 2018-ci il 11 sentyabr tarixli iclasının qərarı ilə Tədbirlər Planının 3.3.1-ci yarımbəndinin “Reaktiv enerjiden istifadənin səmərəliliyinin artırılması barədə araşdırmaların aparılması”na dair 13-cü və “Araşdırmanın nəticəsində təkliflərin hazırlanaraq təqdim edilməsi”nə dair 14-cü alt bəndləri üzrə nəzərdə tutulan tədbirlərin və Nizamnamənin 3.1.33-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə ayrıca alt işçi qrupu yaradılmışdır.
- 14.6. Həmin alt işçi qruplarının iclaslarında Strateji Yol Xəritəsində təsvir olunan müvafiq məsələlərlə bağlı müxtəlif fikir mübadiləsi aparılmış, təkliflər irəli sürülmüş, qərar qəbul edilmişdir.
- 14.7. Tədbirlər Planının 3.3.1-ci yarımbəndin 3-cü, 13 və 14-cü alt bəndlərinə uyğun daha iki alt işçi qrupu yaradılmış, bəhs edilən işçi qruplarının fəaliyyətləri əlaqələndirilmişdir.
- 14.8. Tədbirlər Planının 3.4.2 – 3.4.4-cü yarımbəndləri (effektiv tənzimləmə və hərrac mexanizmlərinin yaradılması) üzrə əsas icraçı kimi Agentliyin göstərdiyi nəzərə alınaraq müvafiq alt işçi qrupu yaradılmışdır.

14.9. Həmin alt işçi qrupunun ilk iclası 2018-ci il 22 iyun tarixində keçirilmişdir. İclasda Strateji Yol Xəritəsində irəli sürülmüş müvafiq məsələlər üzrə iclas iştirakçıları arasında geniş müzakirələr aparılmış, müxtəlif təkliflər dinlənmiş, qərar qəbul edilmişdir.

15. Energetika sahəsində keyfiyyət göstəricilərinin tətbiqinə dair hesabat

15.1. Hesabat dövrü ərzində Nizamnamənin 3.1.5-ci və 3.1.26-cı yarımbəndlərinin icrasını təmin etmək məqsədilə enerji təchizatı sisteminin etibarlılığı və indeks göstəriciləri ilə bağlı, o cümlədən Sistemin Orta Elektrik Fasilələri Tezlik İndeksi (**SAIFI**), Sistemin Orta Elektrik Fasilələri Müddəti İndeksi (**SAIDI**) və s. beynəlxalq təcrübələr öyrənilərək Azərbaycan enerji sistemində tətbiqi ilə bağlı araşdırmalar aparılmış, təkliflər hazırlanmışdır.

15.2. Həmin təkliflərə uyğun olaraq qeyd olunan göstəricilərin tətbiqi üçün Agentlik tərəfindən layihəsi hazırlanan "İstehlakçıların qaz təchizatında kəsintilərə dair limitlərin müəyyənləşdirilməsi və qaz paylayıcısı tərəfindən kəsinti limitlərini keçməsinə görə istehlakçılara kompensasiya ödənilməsi Qaydaları"nın və "Elektrik enerjisinin ötürülməsində və paylanmasında xidmətin keyfiyyəti və kəsinti limitləri haqqında Qaydalar"ın layihələrində müvafiq normalar nəzərdə tutulmuşdur.

16. Laboratoriyaların quraşdırılmasına dair hesabat

16.1. Nizamnamənin 3.1.28 – 3.1.29-cu yarımbəndlərinin icrasını təmin etmək məqsədilə qazın keyfiyyət göstəricilərinə və digər parametrlərinə daha ətraflı və operativ nəzarət edilməsi üçün Agentlik "Qazın keyfiyyət göstəricilərinin təyini üzrə analitik laboratoriya" ilə təchiz edilmiş, orada çalışacaq əməkdaşlara təlim keçilərək sertifikatlarla təmin edilmişlər.

16.2. Həmin laboratoriyanın fəaliyyətini təmin etmək məqsədi ilə "Qazın keyfiyyət göstəricilərinin təyini üzrə analitik laboratoriyanın işinin təşkili Qaydaları" və "Texniki Təhlükəsizlik Qaydaları"nın layihələri hazırlanmış, daxili razılaşdırma üçün aidiyyəti qurumlara təqdim edilmişdir.

16.3. Nizamnamənin 3.1.6-cı bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Elektrik stansiyaları və müstəqil enerji istehsalçılarının generator və xüsusi sərfiyyat transformatorlarında, o cümlədən sistemlərarası "EVX"də, aşağı və yüksək gərginlikdə quraşdırılmış elektrik sayğaclarının dəqiqlik sinfinin ölçülməsi, elektrik stansiyalarında hasil edilən elektrik enerjisinin miqdarının ölçülməsi, enerji sistemində gərginliyin keyfiyyət göstəricilərinin ölçülməsi məqsədilə laboratoriyanın qurulması üçün araşdırmalar aparılmış, təkliflər hazırlanmışdır.

16.4. Nizamnamənin eyni bəndlərinin tələbləri qaydasında istilik enerjiləri üzrə keyfiyyətə nəzarət məqsədi ilə laboratoriyanın quraşdırılması üçün araşdırmalar aparılmış, "Azəristiliktəchizat" ASC tərəfindən əvvəllər aparılan araşdırmalar təhlil edilmiş, yeni təkliflər hazırlanmışdır.

17. Keyfiyyətə nəzarət məqsədi ilə mövcud elektron sistemlərə qoşulma istiqamətində aparılan işlərə dair hesabat

- 17.1. Ölkədə nəql olunan, paylanan və istehlak olunan qazın keyfiyyət göstəricilərinə və digər parametrlərinə daha ətraflı, operativ nəzarət edilməsi məqsədilə SOCAR-ın "ROCWEB" proqram təminatına Agentliyin giriş imkanının olması istiqamətində işlərə başlanılmışdır.
- 17.2. "ROCWEB" proqram təminatı vasitəsilə aşağıdakı məlumatların əldə olunması gözlənilir:
- 17.2.1. qazın saatlıq və gündəlik sərfi;
  - 17.2.2. qazın təzyiqi, diferensial təzyiqi;
  - 17.2.3. qazın temperaturu;
  - 17.2.4. qazın tərkibində havanın miqdarı;
  - 17.2.5. qaz ölçü qovşaqlarındakı nasazlıqlar;
  - 17.2.6. qazın xüsusi çəkisi;
  - 17.2.7. qazın keyfiyyət göstəriciləri və digər komponent tərkibləri (metan, etan, propan, oksigen və s.);
  - 17.2.8. qazın istilik törətmə qabiliyyəti;
  - 17.2.9. qazın "vobbe" ədədi;
  - 17.2.10. sərf ölçmə qovşağında borunun, daraldıcı qurğu və dəliyin diametri və s.
- 17.3. Bununla yanaşı "ROCWEB" proqram təminatının Agentlik tərəfindən aşağıdakı məqsədlər üçün istifadəsi nəzərdə tutulmuşdur:
- 17.3.1. qaz resurslarından səmərəli və qənaətlə istifadə olunmasına nəzarət edilməsi və tənzimləmənin həyata keçirilməsi;
  - 17.3.2. ölkənin yanacaq-enerji balansının tərtib edilməsi və onun yerinə yetirilməsinə nəzarət;
  - 17.3.3. qaz istehsalı və istehlakı proqnozlarının hazırlanması və həyata keçirilməsi;
  - 17.3.4. dövlət müəssisələrində qazdan istifadə üzrə istehlak limitlərinin müəyyənləşdirilməsi;
  - 17.3.5. müvafiq sahədə fəaliyyət göstərən dövlət müəssisələrində hər il üçün yanacaq-enerji resurslarının istifadəsinin, itkilərinin və texnoloji sərfiyyat normalarının müəyyən edilməsi.

18. Keyfiyyətə nəzarət istiqamətində Agentliyin iştirak etdiyi tədbirlərə dair hesabat

- 18.1. Keyfiyyətə nəzarət üzrə bilik və təcrübənin öyrənilməsi məqsədi ilə Agentliyin iştirak etdiyi tədbirlər aşağıdakılardır:
- 18.1.1. Asiya İnkişaf Bankı tərəfindən (Corporate Solutions məsləhətçi şirkəti) təşkil olunmuş "Azərbaycan Elektrik Tarif Modeli" və "Enerji Sektorunun Hazırlanması – Maliyyə Bərpa Planı" adlı təqdimatlar;
  - 18.1.2. 25-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz "Caspian Oil and Gas" sərgi və konfransı;

- 18.1.3. Tədbirlər Planlarının müxtəlif bəndlərinin müzakirə olunması məqsədilə işçi qruplarında iştirak;
  - 18.1.4. “Azərişiq” ASC ilə elektrik enerji təchizatının və uçotunun mövcud vəziyyəti, təkmilləşməsi və investisiya layihələri istiqamətində müxtəlif görüşlər;
  - 18.1.5. Avropa Komissiyasının EN ilə birgə Texniki Yardım və İnformasiya mübadiləsi Aləti (**TAIEX**) çərçivəsində təşkil olunmuş “İstehlakçıların təchiz edildiyi elektrik enerjisi və qaz tariflərinin hesablanması metodologiyası üzrə Aİ təcrübəsinin öyrənilməsi” istiqamətində seminarlarda iştirak;
  - 18.1.6. Agentliyin Rumıniya Enerji Tənzimləmə Orqanı (ANRE) ilə birgə təşkil etdiyi “Enerjinin tənzimlənməsinə dair əsas fəaliyyət istiqamətləri” seminarında iştirak;
  - 18.1.7. Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının (EBRD) təşkil etdiyi Avropa Enerji Tənzimləyiciləri Şurasının (CEER) nümayəndələri ilə birgə keyfiyyətə nəzarət və enerji sektorunda islahatlar mövzusunda seminarlarda iştirak;
  - 18.1.8. Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (EBRD) tərəfindən təşkil olunmuş və DNV GL şirkətinin həyata keçirdiyi müxtəlif təlim-seminarlarda iştirak.
- 18.2. Bundan başqa, Agentlik keyfiyyətə nəzarətlə bağlı ERRRA çərçivəsində təşkil olunan işçi qruplarında da təmsil olunmuşdur.

Fəsil V

İNSTİSİYALARIN CƏLB OLUNMASI ÜZRƏ FƏALİYYƏT

19. Liberallaşdırma istiqamətində aparılan işlərə dair hesabat

- 19.1. Tədbirlər Planının müvafiq bəndinə əsasən enerji bazarının yaradılması üzrə tapşırıq nəzərə alınaraq elektrik enerjisi üzrə ötürücü şəbəkənin istehsaldan (generasiyadan) ayrılması üçün Agentlik tərəfindən hesabat dövrü ərzində təkliflər hazırlanmış, müvafiq alt işçi qrup üzvlərinin nəzərinə çatdırılmışdır. Həmin təkliflər müvafiq alt işçi qrupları səviyyəsində aparılan araşdırmalar və digər icraçılardan daxil olan rəy və təkliflər əsasında hazırlanmışdır.
- 19.2. Yuxarıda qeyd olunan təkliflərə əsasən ötürücü şəbəkənin istehsaldan ayrılmasının mərhələli şəkildə, beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.
- 19.3. Agentlik tərəfindən hesabat dövrü ərzində enerji bazarının liberallaşması üzrə təkliflərin təkmilləşdirilməsi üçün müvafiq energetika subyektlərindən və onların törəmə təşkilatlarından məlumatlar toplanmış, onların hüquqi statusları, təşkilati-hüquqi formaları, maliyyə vəziyyətləri, biznes prosesləri müəyyən qədər təhlil edilmiş, bəhs edilən sənədlərin və proseslərin müvafiq şirkət və bizneslərin bölünməsi (parçalanması) planlarına uyğunlaşdırılması üzrə təkliflər hazırlanarkən nəzərə alınmışdır.
- 19.4. Agentlik tərəfindən hesabat dövrü ərzində enerji bazarının liberallaşması üçün hüquqi bazanın gücləndirilməsi məqsədi ilə “Elektroenergetika haqqında” Qanun

layihəsinə və digər normativ hüquqi aktların layihələrinə müvafiq dəyişikliklər təklif edilmiş, maliyyə-iqtisadi əsaslandırmanın hazırlanmasına töhfə verilmişdir.

19.5. Enerji bazarının liberallaşması üzrə qəbul edilməli olan yeni normativ-hüquqi aktların təqribi dairəsi müəyyən olunmuşdur.

20. Investisiyaların cəlb edilməsi istiqamətində aparılan işlərə dair hesabat

20.1. Müvafiq sahəyə investisiyaların cəlb edilməsi üçün Agentlik tərəfindən hesabat dövrü ərzində tarif siyasətində müvafiq dəyişikliklərin edilməsi istiqamətində araşdırmalar aparılmış, təkliflər hazırlanmış, Tədbirlər Planının icrası üzrə alt işçi qrupun icraçıları ilə müzakirə olunmuşdur.

20.2. Əlavə olaraq Agentlik tərəfindən hesabat dövrü ərzində investisiyaların cəlb edilməsi üçün aşağıdakı işlər görülmüşdür:

20.2.1. müvafiq sahədə qanunvericilik aktlarının layihələrinin hazırlanmasında iştirak;

20.2.2. müvafiq sahəyə özəl investisiyanın cəlb edilməsi məqsədi ilə mövcud modellərin qiymətləndirilməsi və yeni iqtisadi modellərin layihələndirilməsi;

20.2.3. energetika sektorunda azad rəqabətə əsaslanan liberal bazar modelinə mərhələli keçidlə bağlı təkliflərin hazırlanması;

20.2.4. investorların müvafiq sahəyə maraqlarının artırılması məqsədi ilə beynəlxalq təşkilatları cəlb etməklə bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə sahəsində pilot layihələrin həyata keçirilməsinin təmin olunması;

20.2.5. transmilli şirkətlərin müvafiq sahəyə yatırımları ilə bağlı verdikləri təkliflərin iqtisadi, hüquqi və texniki ekspertizası, müvafiq rəylərin hazırlanması.

20.3. Agentlik tərəfindən hesabat dövrü ərzində Asiya İnkişaf Bankının Azərbaycan Respublikası üzrə "Ölkəyə Yardım Proqramının Qiymətləndirilməsi Hesabatı"na dair rəy hazırlanmış, enerji sektoruna aid hissə ilə bağlı təkliflər təqdim edilmişdir.

Fəsil VI

HÜQUQİ TƏMİNAT ÜZRƏ FƏALİYYƏT

21. Qanunvericilik islahatları istiqamətində görülən işlərə dair hesabat

21.1. Agentlik tərəfindən hesabat dövrü ərzində qanunvericilik islahatları sahəsində aşağıdakı işlər görülmüşdür:

21.1.1. EN tərəfindən "Elektroenergetika haqqında" Qanun layihəsinin hazırlanmasında iştirak etmişdir;

21.1.2. EN tərəfindən "Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası"nın hazırlanmasında iştirak etmişdir;

21.1.3. "Energetika haqqında", "Elektroenergetika haqqında", "Qaz təchizatı haqqında" və "Elektrik və istilik stansiyaları haqqında" qanunlara Agentliyə haqq ödənilməsi ilə bağlı dəyişikliklər layihəsinin hazırlanmasında iştirak etmiş, müvafiq qanunlar qəbul edilmişdir;

- 21.1.4. “Elektrik, istilik enerjisi və qaz təchizatı sahələrində fəaliyyət göstərən müəssisələrin Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə ödədikləri haqqın məbləğinin hesablanması və ödənilməsi Qaydası” qəbul edilmiş və icrasına başlanmışdır;
- 21.1.5. “Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları”na dəyişiklik layihələrinin müzakirəsində iştirak edilmiş, Agentliyin bu sahədəki vəzifələrinin təsbit olunması üçün təkliflər verilmişdir;
- 21.1.6. vergilər Məcəlləsinə dəyişiklik layihəsi hazırlanmış və EN-ə təqdim edilmişdir;
- 21.1.7. NK-nin iş planına dair təkliflər verilmiş, gücü 150 kVt-dan çox olan mövcud və ya inşa ediləcək tikinti obyektlərinin elektrik enerjisi (gücü) alması üçün texniki şərtlərin verilməsi və enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması qaydaları təklif edilmişdir;
- 21.1.8. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında qanun layihəsinin hüquqi təhlili aparılmış və EN-nə müvafiq təkliflər verilmişdir;
- 21.1.9. “İstehlakçıların qaz təchizatında kəsintilərə dair limitlərin müəyyənləşdirilməsi və qaz paylayıcısı tərəfindən kəsinti limitlərini keçməsinə görə istehlakçılara kompensasiya ödənilməsi Qaydaları”nın və “Elektrik enerjisinin ötürülməsində və paylanması xidmətin keyfiyyəti və kəsinti limitləri haqqında Qaydalar”ın layihələri hazırlanmış, EN-ə təqdim edilmişdir.
- 21.1.10. “Energetika haqqında”, “Enerji resurslarından istifadə haqqında” və “Qaz təchizatı haqqında” qüvvədə olan qanunlara, habelə Nizamnaməyə dəyişiklik layihələri hazırlanmış, Agentliyin daxilində müzakirəyə çıxarılmışdır;
- 21.1.11. “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”na dəyişiklik layihəsi hazırlanır;
- 21.1.12. “Tənzimləmə haqqında” Qanun layihəsinin hazırlanması üzrə həyata keçirilən layihədə iştirak edilir;

22. Hüquqi məsələlər üzrə EN ilə birgə fəaliyyətə dair hesabat

- 22.1. EN tərəfindən həyata keçirilən aşağıdakı mühüm layihələr üzrə hüquqi təminat təşkil edilmişdir:
- 22.1.1. “Azərbaycan” İES-da baş verən qəzanın araşdırılması üçün xarici mütəxəssislərin cəlb edilməsi barədə müqavilələrin tənzimlənməsi;
- 22.1.2. elektrik enerjisi sisteminin yaxşılaşdırılması üçün layihələrin hazırlanmasına dair Almaniyanın VPC GMBH şirkəti ilə müqavilənin tənzimlənməsi;
- 22.1.3. “Azərbaycan” İES-da yenidənqurma işləri üçün layihənin hazırlanmasına dair Almaniyanın VPC GMBH şirkəti ilə müqavilənin tənzimlənməsi;
- 22.1.4. elektrik enerjisi sisteminin riyazi modelinin hazırlanmasına dair Rusiyanın NTS şirkəti ilə müqavilənin tənzimlənməsi;
- 22.1.5. energetika sahəsində yeni qaydaların (elektrik cihazlarının quraşdırılması qaydası, təhlükəsizlik qaydaları və s.) hazırlanması üçün xarici

- mütəxəssislərin cəlb edilməsinə dair “KPMG Azerbaijan Ltd.” şirkəti ilə müqavilənin tənzimlənməsi;
- 22.1.6. EN-də müvafiq sahə üzrə baxılan digər sənədlərin hüquqi ekspertizasının keçirilməsi.
- 22.2. Agentlik hesabat dövrü ərzində EN tərəfindən müvafiq sahədə hazırlanan sair qanunvericilik aktlarının layihələrinin hazırlanmasına və ya digər qurumlar tərəfindən hazırlanmış sənədlərə təkliflərin verilməsinə cəlb olunmuş, qeyd olunan proseslərdə aktiv iştirak etmişdir.
- 22.3. Hesabat dövrü ərzində EN tərəfindən baxılan inzibati işlər üzrə Agentlik tərəfindən 54 hüquqşünas rəyi təqdim edilmiş, müvafiq işlərə baxılmasına hüquqi yardım göstərilmişdir.
- 22.4. “Azərbaycan İstilik Elektrik Stansiyası” MMC-nin yarımstansiyalarından birində baş vermiş qəza ilə əlaqədar Dövlət Komissiyasının yaradılması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 3 iyul tarixli 266 nömrəli Sərəncamının icrasını təmin etmək məqsədi ilə 2018-ci ilin iyul ayında Agentliyin əməkdaşları və sədri şəxsən müvafiq qəzanın araşdırılmasında fəal iştirak etmiş, hesabatın obyektiv hazırlanmasını təmin etmiş, xarici ekspertlərin axtarışından başlayaraq onların müəyyənləşdirilməsi, əlaqə yaradılması, cəlb olunması və yekun hesabatının hazırlanması daxil olmaqla iş prosesində dəstək vermişdir. Bundan əlavə enerji-bərpa proqramı üzrə xarici ekspertlərlə sıx əməkdaşlıq etmiş, bu Hesabatın 23.1.1 – 23.1.4-cü bəndlərində nəzərdə tutulmuş müqavilələrin bağlanması və icrasının təmin olunması ilə son nəticənin əldə olunması təmin olunmuşdur.

23. Məhkəməyə qədər mübahisələndirməyə və məhkəmə işlərinə dair hesabat

- 23.1. Agentlik hesabat dövrü ərzində 16 iş üzrə məhkəmə proseslərində ekspert və ya mütəxəssis qismində iştirak etmiş, müvafiq rəy və məsləhətlər təqdim etmişdir.
- 23.2. Hesabat dövrü ərzində Agentliyə qarşı və ya Agentlik tərəfindən məhkəmələrdə hər hansı bir iddia qaldırılmamışdır.
- 23.3. Məhkəməyə qədər araşdırma çərçivəsində hesabat dövründə Agentlik tərəfindən 38 sayda müraciət cavablandırılmış, önləmə tədbirləri qaydasında 110 sayda məktub hazırlanmışdır.

24. İşçi qruplarında və tədris tədbirlərində hüquqi təminatla dair hesabat

- 24.1. Agentlik hesabat dövrü ərzində həm EN, həm də Agentlik səviyyəsində təşkil olunan işçi qruplarına hüquqşünasları cəlb etmiş, həmin işçi qrupların hüquqi təminatını təşkil etmişdir.
- 24.2. Eyni zamanda, ERRA və “EU4Energy” təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərə və işçi qruplarına Agentlik adından hüquqşünaslardan nümayəndələr təyin edilmişdir.

Fəsil VII TEXNİKİ NORMATİV TƏNZİMLƏMƏ İSTİQAMƏTİNDƏ FƏALİYYƏT

25. Texniki normativ tənzimləmə istiqamətində görülən işlərə dair hesabat

- 25.1. Hesabat dövrü ərzində Agentlik tərəfindən texniki normativ tənzimləmə istiqamətində aşağıdakı məsələlərlə bağlı rəy və təkliflər verilmişdir:
- 25.1.1. 2018-ci il 23-25 may tarixlərində keçirilməsi nəzərdə tutulmuş MDB-nin Elektroenergetika Şurasının İcraiyyə Komitəsinin iclasının İş planına və müzakirəsi nəzərdə tutulmuş məsələlərə dair Agentlik tərəfindən tövsiyə və rəylər təqdim edilmişdir. Həmin rəy və tövsiyələr 2018-ci ilədək EN nümayəndələri tərəfindən aparılan işləri, imzalanan sənədləri, müasir tendensiyaları və Agentliyin fəaliyyət istiqamətlərini nəzərə alaraq verilmişdir;
- 25.1.2. “Azərişiq” ASC tərəfindən hazırlanmış “Elektrik qurğularının quraşdırılması və istismarı Qaydaları” adlı sənəd (322 səhifə) təhlil edilmiş, “Azərişiq” ASC-nin nümayəndələri ilə görüşlər keçirilmiş, geniş müzakirələrdən sonra Agentlik tərəfindən müvafiq rəy və təkliflər təqdim edilmişdir;
- 25.2. Hesabat dövrü ərzində Agentlik tərəfindən EN rəhbərliyi altında “Elektrik qurğularının quraşdırılması Qaydaları”nın (687 səhifə) layihəsinin hazırlanması üçün işçi qrupda Agentlik təmsil olunmuş, “Elektrik qurğularının quraşdırılması Qaydaları”nın yeni layihəsi Agentlik tərəfindən hazırlanmış, EN tərəfindən verilən tövsiyələr nəzərə alınaraq sənəd üzərində iş davam etdirilmişdir.
- 25.3. 24-25.05.2018-ci il tarixlərində “Rusiya Federasiyası ərazisində elektrik enerjisi (güc) bazarlarının fəaliyyətinin əsasları” adlı seminarda Agentliyin əməkdaşları iştirak etmiş, normativ tənzimləmə sahəsində zəruri bilgilər əldə edilmişdir.
- 25.4. 31.05 – 01.06.2018-ci il tarixlərində Azərbaycan bərpa olunan mənbələrindən istifadəyə hazırlıq vəziyyətinin qiymətləndirilməsi İRENA Ekspert məsləhətlərinə həsr olunmuş seminarda Agentlik təmsil olunmuş, Agentlik əməkdaşları tədbirdə fəal iştirak edərək panel iştirakçıları və qonaqlar ilə “Azərbaycanda bərpa olunan enerji mənbələri – Mövcud vəziyyət və çətinliklər” mövzusunda həm kiçik qruplarda, həm də geniş müzakirələrdə fikir mübadiləsi apararaq təkliflər vermişlər.
- 25.5. ADNS Universiteti tərəfindən Agentliyə rəy bildirilməsi üçün təqdim olunan “Reaktiv gücün tarifləndirilməsi metodikası” təhlil edilmiş, bu sahədə araşdırmalar aparılmış, dünya təcrübəsi öyrənilmiş, müvafiq təkliflər aidiyyəti qurumlara təqdim edilmişdir.
- 25.6. Beynəlxalq Ekoenergetika Akademiyası tərəfindən təqdim olunmuş “Enerji sərfi standartlarının müəyyənləşdirilməsi” layihəsinə Agentlik tərəfindən rəy bildirilmişdir.
- 25.7. İran İslam Respublikası Hökuməti tərəfindən Azərbaycan Respublikası Hökuməti üçün “İnkişafa Yardım məqsədilə” maliyyə vəsaiti hesabına Masallı rayonunda tikilən “Masallı” Kiçik Su Elektrik Stansiyasının tikintisindəki vəziyyətlə əlaqədar yerində baxış keçirilməsində Agentliyin əməkdaşları iştirak etmiş, aşkar olunmuş qüsurların aradan qaldırılması üçün tövsiyələr verilmişdir.
- 25.8. “Xudafərin” və “Qız qalası” hidroqovşaqlarının və SES-nin tikintisi sahəsində görülmüş işlərin uyğunluğunun dəqiqləşdirilməsi, hidroqovşaqların tikintisi sahəsində görülmüş işlərin həcmlərinin hesablanması üçün EN-nin 2018-ci il 14 iyun tarixli

tapşırıǵına uyǵun olaraq alt işçi qrupunda Agentliyin nümayəndələrinin iştirakı təmin olunmuşdur.

- 25.9. “Dövlət mülkiyyətində olan KSES-də mövcud vəziyyətin təhlilinə dair arayış” və “AR-da kiçik çayların (kanalların) hidroenerji potensialından istifadənin gücləndirilməsi və KSES-nin fəaliyyətində səmərəliliyin təmin edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncam layihəsinə rəy və təkliflər verilmişdir.
- 25.10. MDB-nin Elektroenergetika Şurası İcra Komitəsinin 2018-ci il 31 iyul tarixli 184 nömrəli müraciət məktubuna əsasən sentyabr 2018-ci il 13-14 tarixlərində Moskva şəhərində keçirilən MDB iştirakçı-dövlətlərinin Dövlət enerji nəzarət orqanları üzrə əməkdaşlığının koordinasiyası üzrə İşçi komissiyasının 13-cü iclasında EN-i Agentlik təmsil etmişdir. 13-cü iclasda Rusiya Texnoloji Agentliyinin inzibati binasında keçirilmiş və bu iclasda Azərbaycan, Belarus, Moldova, Qazaxıstan, Qırğızıstan Respublikalarının və Rusiya Federasiyasından “Московский институт энергобезопасности и энергосбережения”, ПАО “Россети”, ПАО “Русгидро”, ПАО “МОЭСК”, həmçinin MDB-nin Elektroenergetika Şurasından nümayəndələr iştirak etmişdir. Tədbir zamanı təşkilatçılar və digər iştirakçılar ilə fikir mübadiləsi aparılmış, əlavə texniki materiallar əldə olunmuşdur. Mövzularla bağlı əldə olunan təcrübələrə dair yeni araşdırma və məlumatların elektron poçt vasitəsi ilə göndərilməsi barədə razılığa gəlinmişdir.
- 25.11. “Azərişiq” ASC-də aparılan yenidənqurma və Pilot layihələrin icrası ilə əlaqədar araşdırmalar aparılmışdır. Bu araşdırmaların nəticəsi olaraq texniki rəy rəhbərliyə təqdim edilmişdir.
- 25.12. Beynəlxalq təcrübələrə əsaslanaraq “İstehlakçıların elektrik enerjisi təchizatında kəsintilərə dair limitlərin müəyyənləşdirilməsi və kəsinti limitlərini keçməsinə görə istehlakçılara kompensasiya ödənilməsi” və “İstehlakçıların qaz təchizatında kəsintilərə dair limitlərin müəyyənləşdirilməsi və qaz paylayıcısı tərəfindən kəsinti limitlərini keçməsinə görə istehlakçılara kompensasiya ödənilməsi” qaydalarının texniki tənzimləmə hissəsinə rəy verilmişdir.
- 25.13. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 16 iyul tarixli, 204 nömrəli Fərmanında və Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 23 iyul tarixli, 547s nömrəli Sərəncamında qeyd olunduğu kimi, “Elektrik qurğularının quraşdırılması Qaydası”, “Elektrik və istilik qurğularının texniki istismarı Qaydası”, “Elektrik və istilik qurğularının texniki istismarında təhlükəsizlik texnikası Qaydası”, “Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində payız-qış mövsümünə hazırlıq işlərinin aparılması Qaydası” və “Yanacaq ehtiyatının maliyyələşdirilməsi, yaradılması, qorunması, istifadəsi, həcmi və uçotunun həyata keçirilməsi Qaydası” layihələrinin yerli və xarici ekspertləri, habelə beynəlxalq məsləhətçi şirkətləri cəlb etməklə hazırlanması üçün İşçi qrup yaradılıb. Həmin işçi qrupunun qərarına əsasən bəhs edilən qaydaların layihələrinin sifariş edilməsi üçün Agentliyin mütəxəssisləri tərəfindən bu sənədlərin texniki şərtləri hazırlanmışdır. Həmin şərtlərə uyğun olaraq

qaydaların hazırlanması məqsədi ilə cəlb edilmiş “KPMG Azerbaijan Ltd.” şirkəti ilə işlərin əlaqələndirilməsi Agentliyə həvalə edilmişdir.

- 25.14. Almaniya, Böyük Britaniya, Gürcüstan, Moldova və s. kimi ölkələrin enerji tənzimləmə qurumlarının təcrübəsi araşdırılıb, Şəbəkə Məcəlləsinə daxil edilməsi təklif olunan müddəaların siyahısı hazırlanmışdır.
- 25.15. “Şirvan İES” MMC-nin balansında olan 3 və 4 nömrəli 150 MVt-lıq enerji bloklarının əsas və köməkçi avadanlıqlarının balansdan silinməsi ilə əlaqədar “Azərenerji” ASC-nin müraciətinə əsasən Agentliyin nümayəndəsi tərəfindən yerində baxış keçirilmiş, aidiyyəti üzrə rəy verilmişdir.
- 25.16. “Şimal ES” MMC-nin balansında olan əsas vəsaitlərin balansdan silinməsi ilə əlaqədar “Azərenerji” ASC-nin müraciətinə əsasən Agentliyin nümayəndəsi tərəfindən yerində baxış keçirilmiş, aidiyyəti üzrə rəy verilmişdir.
- 25.17. “Bakı İEM” MMC-nin balansında olan əsas vəsaitlərin balansdan silinməsi ilə əlaqədar “Azərenerji” ASC-nin müraciətinə əsasən Agentliyin nümayəndəsi tərəfindən yerində baxış keçirilmiş, aidiyyəti üzrə rəy verilmişdir.

Fəsil VIII

İNSTITUSİONAL İNKİŞAF ÜZRƏ FƏALİYYƏT

26. Energetika subyektlərinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsinə dair hesabat

- 26.1. Agentlik tərəfindən hesabat dövrü ərzində Nizamnamənin 4.1-ci bəndinin tələbləri qaydasında:
  - 26.1.1. Agentliyə daxil olan eyni mövzulu şikayətlər təhlil edilmiş, onlar əsasında ümumi pozuntu xarakterli halların qarşısının alınması üçün energetika subyektlərinə məktublar yazılmış, tədbirlər görülməsi tələb edilmişdir;
  - 26.1.2. 2018-ci ilin ikinci yarısında energetika subyektlərindən sistemik pozuntuların aradan qaldırılması üzrə tədbirlər planlarının hazırlanması və Agentliyə təqdim olunması tələb olunmuşdur.
- 26.2. Agentlik tərəfindən hesabat dövrü ərzində energetika subyektlərinin strukturlarına dair sənədlər sorğu edilmiş, əldə olunmuş məlumatlar təhlil edilmişdir. Həmin subyektlərin daxili strukturlarının yaxşılaşdırılması üçün tədbirlər planının hazırlanmasına başlanmışdır.
- 26.3. Energetika subyektlərinin dövrü maliyyə hesabatları təhlil edilmiş, müəyyən olunmuş nöqsanların, o cümlədən əsas vəsaitlərin, öhdəliklərin və kapitalın, təxirə salınmış vergi öhdəliklərinin uçotunda, habelə tamamlayıcı hesabatlarda olan uyğunsuzluqların aradan qaldırılması üzrə tövsiyələr verilmiş, daha sonra “Azərişiq” ASC-nin 2017-ci il üzrə təsdiq edilmiş maliyyə hesabatları korrektə edilmişdir.
- 26.4. Energetika subyektləri, o cümlədən “Azərenerji” ASC və “Azərişiq” ASC tərəfindən bəzi sahələrdə mühasibat uçotu prinsiplərinə düzgün əməl edilməmiş, maliyyə və vergi uçotunun paralel aparılması təmin edilməmiş, bu səbəbdən həmin müəssisənin real maliyyə vəziyyəti və nəticələrinin təhrif olunması halı müəyyən edilmişdir. Başlıca problem kimi, əsas fondların qiymətləndirilməsi və köhnəlməsi zamanı qarışıq uçot prinsiplərinin tətbiqi, bundan irəli gələrək enerji tariflərinin

düzgün hesablanmaması vəziyyəti təsbit olunmuş, bu istiqamətdə aidiyyəti üzrə müvafiq tövsiyələr verilmişdir.

- 26.5. Energetika subyektlərinin 2019-cu il üzrə gəlir və xərclər smetasının layihələri təhlil edilmiş, aidiyyəti qurumun məsul şəxsləri ilə görüşlər keçirilmiş, ilk növbədə investisiya planlarının texniki-iqtisadi cəhətdən əsaslandırılmasının zəruriliyi tərəfimizdən bildirilmiş, həmçinin investisiya proqramının araşdırılması və prioritetləşdirilməsi istiqamətində əməli tədbirlər görülməklə bu məqsədlə nəzərdə tutulan 1.386,8 mln. manat vəsaitin 431,4 mln. manatadək azaldılması üzrə ilkin razılıq əldə olunmuşdur. Eyni zamanda, proqnoz və faktiki göstəricilər arasında olan uyğunsuzluqlarla bağlı Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinə rəsmi arayış təqdim edilmişdir.
- 26.6. Agentliyin vergi ödəyicisi qismində statusu araşdırılmış, vergi riskləri yaradan boşluqlar müəyyənləşdirilmiş, onların aradan qaldırılması məqsədilə Vergi Məcəlləsinə əlavə və dəyişikliklərlə bağlı müvafiq Qanun layihəsi hazırlanaraq Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir ("Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" 30 noyabr 2018-ci il tarixli 1356-VQD nömrəli Qanununa əsasən publik hüquqi şəxslər mənfəət, əmlak, torpaq vergilərinin ödənişindən azad olunmuşdur).

Fəsil IX

BEYNƏLXALQ ƏMƏKDAŞLIQ ÜZRƏ FƏALİYYƏT

27. Beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığa dair hesabat

- 27.1. 2018-ci il 23 aprel tarixində Agentlik ERRA təşkilatına assosiativ üzv seçilmiş, Agentliyin əməkdaşları ERRA çərçivəsində aşağıdakı komitə və işçi qruplarına üzv seçilmişlər:
- 27.1.1. **Lisenzialaşdırma/rəqabət komitəsi;**
  - 27.1.2. **Tarif və qiymət komitəsi;**
  - 27.1.3. **İstehlakçılar və pərakəndə bazar işçi qrupu.**
- 27.2. Agentlik hesabat dövrü ərzində müvafiq sahədə ixtisaslaşmış aşağıdakı beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlıq etmişdir:
- 27.2.1. Avropa Enerji Tənzimləyiciləri Şurası (CEER);
  - 27.2.2. Beynəlxalq Bərpa Olunan Enerji Agentliyi (IRENA);
  - 27.2.3. Şərq Tərəfdaşlığı;
  - 27.2.4. Avropa İttifaqı Enerji Birliyi;
- 27.3. Bundan başqa, müvafiq sahəyə investisiyaların cəlb edilməsi məqsədi ilə Agentlik hesabat dövrü ərzində aşağıdakı beynəlxalq maliyyə qurumları ilə əməkdaşlıq etmişdir:
- 27.3.1. Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (EBRD);
  - 27.3.2. Asiya İnkişaf Bankı (ADB).
- 27.4. Agentlik hesabat dövrü ərzində beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən təşkil edilmiş aşağıdakı tədbirlərin iştirakçısı olmuşdur:

- 27.4.1. 2018-ci il 23-24 aprel tarixlərində Rusiyanın Soçi şəhərində keçirilmiş tədbirdə;
- 27.4.2. 2018-ci il 5-8 may, 2018-ci il 17-21 dekabr tarixlərində "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə İran İslam Respublikası Hökuməti arasında Araz çayı üzərində "Xudafərin " və "Qız Qalası" hidroqovşaqlarının və su elektrik stansiyalarının tikintisinin davam etdirilməsi, istismarı, energetika və su ehtiyatlarından istifadə sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" in icrası məqsədi ilə yaradılmış iş qruplarının iclaslarında;
- 27.4.3. 2018-ci il 14-15 iyun tarixlərində Macarıstanın Budapeşt şəhərində Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinin enerji tənzimləyici qurumlarının 7-ci illik seminarında;
- 27.4.4. . 01.06-3.06.2018 tarixlərində Asiya İnkişaf Bankının CAREC proqramının (Mərkəzi Asiya Regional İqtisadi Əməkdaşlıq İnstitutu) maliyyələşdirdiyi "Enerji Sektorunda Proqnozlaşdırma" mövzusunda Manilada təlimdə;
- 27.4.5. 2018-ci il 10-13 iyul tarixlərində Macarıstanın Budapeşt şəhərində ERRA tərəfindən yeni təyin olunmuş komissarlar və sədrilər üçün keçirilən seminarda;
- 27.4.6. 2018-ci il 12-16 sentyabr tarixlərində Rusiya Federasiyasının Moskva şəhərində MDB-nin iştirakçı dövlətlərinin enerji nəzarəti üzrə dövlət orqanlarının əməkdaşlığının əlaqələndirilməsi üzrə Komissiyanın 13-cü iclasında;
- 27.4.7. 2018-ci il 2-4 oktyabr tarixlərində Rusiya Federasiyasının Moskva şəhərində "Rusiyanın enerji həftəsi" adlı Beynəlxalq Forumda;
- 27.4.8. 2018-ci il 15-21 oktyabr tarixlərində Çin Xalq Respublikasının Sucjou şəhərinə "Kəmərlər və Yol" energetika nazirləri Konfransında;
- 27.4.9. 2018-ci il 29 oktyabr - 1 noyabr tarixlərində Ukrayna Respublikasının Kiyev şəhərində "EU4Energy" təşkilatının keçirdiyi tədbirlər çərçivəsində keçirilmiş "Avropa İttifaqında enerjinin idarə olunmasının tənzimlənməsi" mövzusunda seminarda;
- 27.4.10.2018-ci il 20-24 noyabr tarixlərində Belçika Krallığının Brüssel şəhərində Azərbaycan və Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlıq çərçivəsində keçirilmiş Enerji, Nəqliyyat və Ətraf mühit üzrə Alt-komitənin 11-ci iclasında;
- 27.4.11.2018-ci il 4-9 dekabr tarixlərində Avstriya Respublikasının Vyana şəhərində "OPEC+" formatında keçirilmiş nazirlərin 5-ci və Birgə Monitoring Komitəsinin 12-ci iclasında;
- 27.4.12.2018-ci il 2-6 dekabr tarixlərində Sloveniyanın paytaxtı Lyublyana şəhərində Regional Balanslaşdırıcı Bazarlarının inteqrasiyası layihəsinin 2-ci fazasına dair keçirilən seminarda;
- 27.4.13.2018-ci il 10-12 sentyabr tarixlərində Gürcüstanın Batumi şəhərində Asiya İnkişaf Bankının Mərkəzi Asiya Regional İqtisadi Əməkdaşlıq (CAREC) Proqramının Enerji Sektorunun Əlaqələndirici Komitəsinin 28-ci iclası və 3-cü Enerji İnvestisiya Forumunda;

27.4.14.2018-ci il 11-12 oktyabr tarixlərində Agentliyin əməkdaşları Türkiyənin Antalya şəhərində təşkil olunan 17-ci ERRA Enerji İnvestisiya və tənzimləmə konfransında və həmin tədbir çərçivəsində aşağıda qeyd olunan komitə iclaslarında iştirak etmişlər:

27.4.14.1. ERRA Lisenziyalaşdırma və Rəqabət Komitəsinin iclası;

27.4.14.2. ERRA Tarif və Qiymətləndirmə Komitəsinin iclası.

27.4.15.2018-ci il 30-31 oktyabr tarixlərində Ukraynanın Kiyev şəhərində Qiymətləndirmə və Şərq Tərəfdaşlığı layihələrinin Avropa İttifaqı Enerji Birliyi çərçivəsində keçirilən "EU4Energy" təşkilatının seminarında;

27.4.16.2018-ci il 20-22 noyabr tarixlərində Bakıda CEER və EBRD mütəxəssisləri tərəfindən Agentlik, EN və yerli təşkilatlar üçün təşkil olunan seminarda;

28. Xarici ölkələrin enerji tənzimləyiciləri ilə əməkdaşlığa dair hesabat

28.1. Agentlik hesabat dövrü ərzində enerji tənzimlənməsi sahəsində xarici ölkələrin aşağıda sadalanmış qurumları ilə əməkdaşlıq etmiş, məlumat mübadiləsində iştirak etmişdir:

28.1.1. Türkiyənin Enerji Bazarının Tənzimləmə Şurası (EPDK);

28.1.2. Rusiya Federasiyasının "Bazar Şurası" qeyri-kommersiya təşkilatı;

28.1.3. Ukrayna Enerji Tənzimləyicisi (NERC);

28.1.4. Gürcüstan Enerji Tənzimləyicisi (GNERC);

28.1.5. Moldova Enerji Tənzimləyicisi (ANRE);

28.1.6. Rumıniya Enerji Tənzimləyicisi (ANRE);

28.1.7. Koreya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyi (KOICA);

28.2. Agentlik hesabat dövrü ərzində xarici ölkələrin səlahiyyətli qurumları tərəfindən keçirilən aşağıdakı tədbirlərdə Agentliyin əməkdaşlarının iştirakı təmin olunmuşdur:

28.2.1. 2018-ci il 29 oktyabr – 1 noyabr tarixlərində Qazaxıstan Respublikasının Astana şəhərində Azərbaycan Respublikası və Qazaxıstan Respublikası arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə Hökumətlərarası Komissiyanın 15-ci iclasında;

28.2.2. 2018-ci il 24-26 oktyabr tarixlərində Bakı şəhərində Agentlik Rumıniya Enerji Tənzimləmə Agentliyi (ANRE) ilə birgə təşkil edilmiş "Enerjinin tənzimlənməsinə dair əsas fəaliyyət istiqamətləri" mövzusunda Agentlik, EN və müvafiq yerli təşkilatlar üçün təşkil olunan seminarda.

Fəsil X

YEKUN MÜDDƏALAR

29. Kargüzarlığa dair hesabatlar

29.1. Bu Hesabatın 8 sayılı Əlavəsində göstərilən sayda müraciətlər Agentlik tərəfindən hesabat dövrü ərzində emal olunmuşdur.

**Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin
Fəaliyyətinə dair İllik Hesabata
(2018-ci il üzrə)
1 sayılı Əlavə**

Agentliyin regional bölmələri (filialları) tərəfindən elektrik qurğu və avadanlıqlarına verilmiş istismara buraxılış aktları barədə icmal						
S/s	Regional bölmə (filial)	ümumi say	0.4 kV gərginlikli		Yüksək gərginlikli	
			say	kVt	say	kVA
1	Bakı	96	33	15312,3	63	111700
2	Sumqayıt	37	5	1948,40	32	104920
3	Gəncə	9			9	4187
4	Şirvan	9			9	15410
5	Yevlax	3			3	4450
6	Xaçmaz	17			17	10925
7	Lənkəran	11			11	17749
8	Kürdəmir	5			5	9475
9	İmişli	42			42	4484
10	Tovuz	3			3	686
11	Şəki	9			9	3135
Cəmi:		241	38	17260,70	203	287121

**Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin
Fəaliyyətinə dair İllik Hesabata
(2018-ci il üzrə)
2 sayılı Əlavə**

Agentliyin regional bölmələri (filialları) tərəfindən elektrik təsərrüfatında aparılmış texniki yoxlamalar barədə icmal								
s/s	Regional bölmə (filial)	Təsdiq edilmiş plan üzrə aparılmış araşdırmalar						
		Ümumi araşdırma		Texniki araşdırma		Təkrar araşdırma		yerinə yetiril-məyənlər
		sayı	göstəriş	say	göstəriş	say	göstəriş	
1	Bakı	57	57	55	55			2
2	Sumqayıt	132	132	112	112	14		6
3	Gəncə	68	68	68	68			
4	Şirvan	30	30	30	30			
5	Yevlax	35	35	32	32			3
6	Xaçmaz	86	86	76	76	10		
7	Lənkəran	100	100	100	100			
8	Kürdəmir	58	58	57	57			1
9	İmişli	54	54	54	54			
10	Tovuz	37	37	37	37			
11	Şəki	129	129	128	128			1
Cəmi		786	786	749	749	24		13

**Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin
Fəaliyyətinə dair İllik Hesabata
(2018-ci il üzrə)
3 sayılı Əlavə**

Agentliyin şəhər regional bölmələrinin (filialların) fəaliyyət ərazilərində olan sərhəd sayğaclarının möhürlənməsi və oxunması haqqında məlumat

S/s	Yerləşdiyi rayon	Yarımsansiyanın adı	Sayğacın quraşdırıldığı fiderin adı	Cəmi
Bakı şəhər regional bölməsi				
1.	Xətai	Bakı İEM	35kV №3 35kV №4 35kV №5 35kV №1 35kV №8 35kV №6 35kV №1 35kV №2 35kV №3 35kV №4 35kV №5 35kV №6 35kV №3 35kV №4 35kV №5 35kV 6K\X 35 kV 7-H\X 35 kV 9 k/x	18
2.	Qaradağ	110/35/6kV Puta Y/ST	Tr-1 35kV Tr-2 35kV Tr-3 35kV Tr-1 6kV Tr-2 6kV Tr-3 6kV Tr-1 35kV Tr-2 35kV Tr-3 35kV Tr-1 6kV Tr-2 6kV Tr-3 6kV Tr-1 35kV Tr-2 35kV Tr-3 35kV Tr-1 35 KV Tr-2 35 kV Tr-3 35 kV	20

			110 kV -1 Gəmiqayıрма 110kV-2 Gəmiqayıрма	
3.	Binəqədi	110/35/10kV Dərnəgül-2 y/st	110kV №1k/x 110kV№2k/x 110kV №1 110kV№2 110kV №1 110kV№1 110KV Tr-2	7
4.	Xəzər	110/10kV Hava Limanı	110KV -1 Qala 110KV-2 Qala 110KV -1 Qala 110KV-2 Qala	4
5.	Suraxanı	110/35/10KV Günəşli Y/S	110kV Tr-1 110KVtr-2 Tr-1 110KV Tr-2 110KV	4
6.		110/35/10KV Bakıxanov y/st	110KV-1 110KV-2	2
7.		220/110/10/6 kV Xırdalan y/st	10KV MRM-1 10KV MRM-2 10KV Nasosxana 10KV RP-8-2 DBM-1...10KV DBM-2...10KV 10KV Neftebaza 10KV Karat 10KV koperativ 10kV Dəmir yolu-1 10kV dəmir yolu -2 10KV MRM-1 10KV MRM-2 10kV Mebel-2 10KV Karat 10KV Karmen 10KV Gilan-1 10kV Gilan -2 11KV MRM-1kab-2 10KV Alyans Trans 10 kV Karmen 10 kVPivəzavod -2 10KV Dəmiryolu-1 10 KV Dəmiryolu -2 10 KV Mineral su 10 KV Pivəzavod-1 10 kV Pivəzavod-2	40

			10 KV alyans-1 10 KV Alyans -2 10 KV MRM -3-1 10 KV Nasos-1 10KV nasos -2 10KV soyuducu kamera 10 kVGilan -2 10 kV Elekrtr Kooperativ 10 kV dəmir beton -2 10 KV Rp-8-1 10KV Rp-8-2 10KV Dəmirbeton-1	
8.	Sabunçu	110/35/10KV Zabrat	35KVTr-1 35KVTr-2 6KV Tr-1 6KVTr-2	4
9.		110/35/10KV Əhmədli Y/St	Tr-1 10KV Tr-2 10KV Tr-3 10KV Tr-1 35KV Tr-2 35KV Tr10kV 1-1 Tr10kV 1-3 Tr10kV №2-1 Tr10 kV2-4	9
10.	Qaradağ	110/35/10KV Qobustan dartı	Tr-1 35KV Tr-2 35KV Tr-1 6KV Tr-1 6KV Tr-1 35KV Tr-2 35KV Tr-1 10KV Tr-1 10KV Tr-1 35KV Tr-2 35KV Tr-1 6KV Tr-2 6KV Tr-3 35KV Tr-4 35KV Tr-3 6KV Tr-4 6KV Tr-1 35KV Tr-2 35KV Tr-1 10KV Tr-1 10KV Tr-1 35KV Tr-2 35KV	24

			Tr-1 10KV Tr-1 10KV	
11.	Nizami	220/110/35/10KV Nizami Y/St	Tr-1 10kV Tr-2 10kV Tr-3 35kV Tr-4 35kV 110KV 204-1 110kV 204-2 Tr-3...35KV Tr-4...35 KV 110KV-1 204 K\X 110 KV -2 204 k\X Tr35 KV -4 110 KV 204-1 sayılı k/x 110KV 204-2 sayılı K/x Tr-3 35KV Tr-4 35 KV 110KV204-1 110kV204-2 Tr-3 35kV Tr-4 35kV Tr-3 35kV Tr-4 35kV 110 kV 204 -1 110 kV 204 -2	22
12.	Xəzər	110/35/10KV Maştağa Y/st	Tr-1 35kV Tr-2 35kV Tr-3 35kV 110kV Zavod H/X-1 110KV zavod H/X-2 110KV Buzovna-1 110KV buzovna-2 110KV Zavod-1 110kV Zavod-2 Tr-1 35 kV Tr-2 35 KV Tr-1 35 KV Tr-2 35 KV Tr-3 35 KV Tr-1 6 KV Tr-2 6 KV	16
13.	Nərimanov	110/35/6 KV 205 sayılı Y/St	Tr-1 35kV Tr-2 35kV Tr-3 35kV Tr-4 35kV Tr-1 6kV Tr-2 6kV Tr-3 6KV	21

			Tr-4 6kV Tr-135 KV Tr-2 35 KV Tr-1 10 KV Tr-2 10KV Tr-10KV-1 Tr-10 KV-2 Tr-10KV-3 Tr-1 35 kV Tr-2 35 kV Tr-4 35 kV Tr-1 6 kV Tr-2 6 kV Tr-3 6 kV	
14.	Binəqədi	110/35/10KV Dərnəgül-1	110kV №1 110kV №2	2
15.	Sabunçu	110/20/6/KV Ramana Y/st	Tr-20 KV-1 Tr-20KV-2 Tr-20KV-3	3
16.	Suraxanı	220KV Hövsan Y/St	110KVTQ-1 110KVTQ-2 Tr-1 110 Tr-2 110 kV 110KV hava limanı-1 110kV hava limanı -2 110 KV TQ-2 110KV 2 hava Limanı	8
17.	Binəqədi	110/35/6 kV ETK-4 Y/St	Tr-1 110 kV Tr-2 110kV	2
18.	Səbail	220/110KV Müşviq Y/St	110KV 1 bayıl 110KV 2 Bayıl 110KV Yasamal 110KV 2 yasamal 110 kV -1 Badamdar 110 kV 2 Badamdar	6
19.	Nizami	110/10KV 8 KM Y/St	Tr-1 10 KV Tr-2 10 KV	2
20.	Xətai	Bakı ES MMC	110KV NBNZ-1 110KV NBNZ-2	2
21.	Xətai	110/10kV H.Aslanov	110 KV 1 Ağ şəhər 110kV 2 Ağ Şəhər Tr1 110 KV Tr-2 110 KV 110 KV 1 Ağ şəhər 110kV 2 Ağ Şəhər	6
22.	Xəzər	110/35/6kV Qala Y/St	Tr-1 35KV Tr-2 35KV Tr-1 6KV	4

			Tr-1 6KV	
23.	Xətai	Bakstil Y/St 110/35/6KV	Tr-1 110 KV Tr-2 110kV Tr-3 110kV	3
Sumqayıt şəhər regional bölməsi				
1.	Abşeron rayonu, Xırdalan şəhəri	220/110/10/6 kV-luq "Xırdalan" y/st.	10 kV Neftabaza	1
2.	Abşeron rayonu, Xırdalan şəhəri	220/110/10/6 kV-luq "Xırdalan" y/st.	10 kV ETK-1	2
İmişli şəhər regional bölməsi				
1.	Beyləqan rayonu	110/35/10 kV-luq Beyləqan yarımstansiyası	110 kV-luq girişdə	1
2.	Ağcabədi rayonu	110/35/10 kV-luq Ağcabədi-2 yarımstansiyası	110 kV-luq girişdə	2
Şirvan şəhər regional bölməsi				
1.	Hacıqabul rayonu	110/10 kV-luq Nəvahi Dartı yarımstansiyası	10 kV-luq Çıxış 1 10 kV-luq Çıxış 2	2
2.	Sabirabad rayonu	110/35/10 kV-luq Cavad yarımstansiyası	110 kV-luq Giriş 1 110 kV-luq Giriş 2	2
Lənkəran şəhər regional bölməsi				
1.	Lənkəran rayonu	110/35/10kV-luq "Lənkəran II"	110 kV-luq "Lənkəran I" h/x-i	1
2.	Masallı rayonu	110/35/10 kV-luq Tüklə	10 kV-luq 2-ci bölmə	1
3.	Masallı rayonu	110/35/10 kV-luq Tüklə	10 kV-luq 1-ci bölmə	1
4.	Lənkəran rayonu	110/35/10kV-luq "Lənkəran II"	10 kV-luq 2-ci bölmə	1
5.	Lənkəran rayonu	110/35/10kV-luq "Lənkəran II"	10 kV-luq giriş 1	1

**Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin
Fəaliyyətinə dair İllik Hesabata
(2018-ci il üzrə)
4 sayılı Əlavə**

Agentliyin regional bölmələri (filiaları) tərəfindən elektrik enerjisi təchizatı ilə bağlı araşdırılmış şikayətlər barədə icmal												
S/s	Regional bölmə (filial)	Cəmi daxil olan vətəndaş müraciətlərinin sayı	Daxil olan təkrar müraciətlərin sayı	Təşəkkür məktubu	Həll olunub	Qismən təmin edilib	Əsassız sayılıb	Müvafiq izahat verilib	Dövlət proqramında icrası nəzərdə tutulub	İcradadır	Baxılmaq üçün aidiyyəti təşkilata göndərilib	Baxılmamış saxlanılıb
1	Bakı	244	77	5	67	11	24	89	2	25	0	21
2	Sumqayıt	143	38	12	48	8	12	46	0	14	1	2
3	Gəncə	42	6	6	14	3	3	12	2	2	0	0
4	Şirvan	59	10	2	12	5	7	23	2	5	3	0
5	Yevlax	72	15	0	22	3	1	31	4	2	1	8
6	Xaçmaz	81	15	0	30	3	3	37	3	5	0	0
7	Lənkəran	126	22	1	44	12	6	46	4	11	1	1
8	Kürdəmir	57	7	1	12	6	7	24	2	5	0	0
9	İmişli	79	21	3	21	11	1	33	1	6	2	1
10	Tovuz	54	11	1	14	4	7	20	1	4	0	3
11	Şəki	42	10	1	15	4	1	15	0	2	0	4
Cəmi		999	232	32	299	70	72	376	21	81	8	40

**Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin
Fəaliyyətinə dair İllik Hesabata
(2018-ci il üzrə)
5 sayılı Əlavə**

Agentliyin regional bölmələri (filialları) tərəfindən istehlakçıların qaz təsərrüfatında aparılmış texniki yoxlamalar barədə icmal								
S/s	Regional bölmə (filial)	Təsdiq edilmiş plan üzrə aparılmış araşdırmalar						
		Texniki		Təkrar		Kompleks		İcra olunmamış
		say	göstəriş	say	göstəriş	say	göstəriş	
1	Bakı	45	17					2
2	Sumqayıt	102	50					
3	Gəncə	157	118	4	3			11
4	Yevlax	55	32					
5	Xaçmaz	67	52	6	4			
6	Şirvan	28	26					
7	Lənkəran	38	17					
8	Kürdəmir	67	55					
9	İmişli	79	65					9
10	Tovuz	45	47					
11	Şəki	71	86	2	1			
Cəmi		754	565	12	8	0	0	22

**Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin
Fəaliyyətinə dair İllik Hesabata
(2018-ci il üzrə)
6 sayılı Əlavə**

Agentliyin regional bölmələri tərəfindən qaz təchizatı ilə bağlı araşdırılmış şikayətləri barədə icmal											
Regional bölmə (filial)	Cəmi daxil olan vətəndaş müraciətlərinin sayı	Daxil olan təkrar müraciətlərin sayı	Təşəkkür məktubu	Həll olunub	Qismən təmin edilib	Əsassız sayılıb	Müvafiq izahat verilib	Dövlət proqramında icrası nəzərdə tutulub	İcradadır	Baxılmaq üçün aidiyyəti təşkilata	Baxılmamış saxlanılıb
Bakı	211	36	8	72	25	4	85	0	11	0	6
Sumqayıt	68	13	2	11	8	0	41	0	6	0	0
Gəncə	19	5	1	0	0	2	14	1	1	0	0
Şirvan	19	3	0	2	3	1	12	0	1	0	0
Yevlax	24	4	0	5	1	1	14	0	2	0	1
Xaçmaz	18	2	0	2	1	0	13	1	1	0	0
Lənkəran	30	5	0	10	3	1	14	0	2	0	0
Kürdəmir	40	13	1	7	6	5	19	0	2	0	0
İmişli	18	3	2	4	2	0	8	1	1	0	0
Tovuz	27	5	0	7	4	3	12	0	1	0	0
Şəki	14	4	0	0	1	0	11	0	1	1	0
Cəmi	488	93	14	120	54	17	243	3	29	1	7

**Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin
Fəaliyyətinə dair illik Hesabata
(2018-ci il üzrə)
7 sayılı Əlavə**

"ASAN xidmət" və "ASAN kommunal" mərkəzlərində yaradılan texniki şuralardakı fəaliyyətlə bağlı icmal						
S/s	Müraciət	Sayı				Cəmi
		1 saylı	2 saylı	Gəncə	Sumqayıt	
1	Ümumi daxil olan	454	440	228	63	1185
2	Enerji mənbəyi və optimal trassa təyin olunması	446	424	204	59	1133
3	Texniki şərt və layihə sənədlərinin hazırlanmasından imtinalar	14	15	18	5	52
4	Ümumi sifariş olunan güc (kVt)	6229,35	6405,2	1633,2	641,23	14908,98
5	Ümumi daxil olan ödəniş (AZN)	1506216,62	1470402,9	315247,62	130346,12	3422213,26